

SZOLNOKI LAPOK.

TÁRSADALMI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 8 kor. Negyedévre . . . 2 kor.
Félévre 4 kor. Egyes szám ára. 16 fill.

Felelős szerkesztő:

HÁY GÉZA.

== MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP. ==

Szerkesztőség telefonszáma 52.
Kiadóhivatal telefonszáma 56.

Nyilt-tér sora 1 korona

Beteges aspirációk.

A mult hetek városunkat közlrol érdeklő eseményei elvonták a közfigyelmet a megye legnagyobb városa: Jászberény egy akciójáról, mely mint a hamu alatt régesrég lappogó szikra, valami elvetődött csomó száraz levélre találva, egy pillanatra lángot lóbbantott, nem gyújtotta ugyan fel a környék avarját, de tüzhelyet világított meg és beigazolni látszott, hogy ez a tüzfészek talán alkalmasabb körülmények között hatékonyabban ismételteti a kitörést.

Apponyi Albert gróf, a magyar parlament elnöke, június 8-án inkognito meglátogatta Jászberényt, ezt a hívséges választókerületét, mely »post tot discrimina rerum« több mint egy negyedszázad óta közvetlen önzetlenséggel képviselérének választja. E látogatásának okait és előzményeit annak idején lapunk ismertette egy rövid hirben, de most, midőn pragmatikus megvitatás tárgyává kívánjuk tenni ezt a látogatást, nem kerülhetjük el az ismétléseket.

Midőn május 25-én Apponyi nejevel együtt ünnepelesen vonult Jászberénybe, arcképének a kaszinóban leleplezése alkalmával olyan nyilatkozatokat hallott, melyek bár kellő szerénységgel, de azért elég határozottsággal a város közönsége azon sürgető várakozásának adtak kifejezést, hogy a nagy gróf most már hatalmas befolyását a jászok metropolissa érdekében teljes erejével érvényesíteni fogja.

Kétségtelen, hogy Apponyi ezt a várakozást ellenzéki korában hosszú éveken át maga növelte nagyra, azokkal a rendszeresen visszatérő tószljaival, melyekben egyszer sem mulasztotta el hangsúlyozni, mennyire szeretne segíteni Jászberény elnyomott — érzi: miatta elnyomott — helyzetén, de fájdalom, mint a kormányképes, tehát a kormánnyal vetélkedő ellenzék vezérének ez nem áll módjában. Már most, hogy nem ellenzéki vezér többé, hogy az ország sorsát intéző aktív államférfi, számon kéri tőle ígéreteit. Nem térhet ki, nem is tér ki a számonkérés elől. Akkor május 25-én rögtön kijelentette jászberényi pártja embereinek, hogy szavának áll, precizirozzák kívánságaikat és hozzák azokat tudomására, igyekezni fog közérdekű óhajtaik teljesítését kieszközölni.

Jászberényi pártja nem tanakodott soká. Pandora szelenczéjét látta maga előtt, jelszóvá lett minél többet kívánni és már június első hetében egy a fővárosba menesztendő küldöttségük részére a nagy gróftól kihallgatást kértek. E kérelemre válaszolta, hogy lejön egy napra, mert személyesen meg akarja vizsgálni a kaszárnyának azt az istállóját is, melynek egész-

ségtelensége miatt innen elhelyezték a honvédhuszárságot, ekkor megbeszéli velük az egyéb kívánalmakat is. Lejött és a jászberényi közjegyző házában pártjának mintegy 30 előkelő tagjával órákon át konferenciázott a felett a nagy téma felett, mi módon lehetne Jászberény bajain segíteni, haladásának háromévtizedes megakasztását jóvátenni.

Elképzelhető, mennyire felcsigázott igények jutottak ekkor kifejezésre! Egyenes komikus volt egyik itteni vezéremberének az a kívánsága, hogy nemcsak megye székhelyet kíván, hanem egyuttal követeli, hogy a (Bánffy—Almásy regime alatt idehozott) *mentelepét innen azonnal távolítsák el.* És az a jelenség, hogy ez a vezérférfi midőn a gróf kijelentette, hogy kész intézmények megsemmisítésére nem vállalkozik, azonnal duzzogva távozott és egész napon át nem kereste fel többé Apponyi körét, beigazolta, hogy jászberényi testvéreink, ma jogot formálnak minden még oly rész kívánságuk kielégítésére és e képzelt jogukhoz makacs szívóssággal ragaszkodnak. A többiek kívánságai sem voltak szerényebbek. *Valamennyi követelte a megyeszékhelyet* minden további indokolás nélkül. A legtöbb egyáltalán nem törődve a geográfiai konstelációkkal, alkalmasint a jelenlegi megye székhelyének egyszerű áthelyezését arrogálta; csak a logikusabb gondolkozó rész igényelte az önálló jász megye kiszakítását Jász-Nagykun-Szolnok, Pest és Heves területeiből Jászberény székhellyel.

A székhelyet áthelyezni kívánók — természetesen eltekintve a geográfiai abszurditástól — ez viszonylagosan könnyebb, egyszerűbb törvényhozási intézkedés, mint három megye megbontásával egy negyediknek létesítése.

Mig a jász megye felállításának hívei senki érdekét sem kívánják sérteni meglévő intézmények elvételével, hanem Pest-Pilis-Solt-Kiskun és Jász-Nagykun-Szolnok megyéket, sokkal nagyobbaknak tartják, hogysen épen a jó közigazgatás érdekében ne volna rájuk előnyös egy új megye kiszakítása területekből.

De bármiként oszlanak is meg a vélemények, az kétségtelen, hogy Apponyinak jászberényi pártja elérkezettnek látja az időt. Jászberénynek egy megye székhelyévé tételére, Apponyi teljes súlyának érvényesítésével.

Természetes a megyeszékhellyel együtt jár az államépítészeti hivatal, tanfelügyelőség, pénzügyigazgatóság, törvényszék stb. De bármennyi »stb.«-it képzelünk is hozzá, a jászberényiek június 8-án még ennél is mind többet kívántak. Nemrég államosított főgymnasiumjuk fentartására fizetendő, évi 12 ezer forint

hozzájárulás teljes elengedését, összes népiskoláik államosítását, egy nagy dohánygyárat, osztrák-magyar nemzeti bank fiókját, iparkamarát, a hatvan—szolnoki vonalnak két vágányúra kiépítését és gyorsvonal forgalom bevezetését. Szóval minden elképzelhető és méginkább elképzelhetetlen javakat.

Sietünk megjegyezni, hogy amily gazdagok voltak a jászberényiek a kívánalmakban, époly szegény volt Apponyi az ígéretekben.

Megígérte, hogy létesíteti az állandó dohánybe-váltó hivatalt, (ezt már a pénzügyminiszterium elvben két évvel ezelőtt elhatározta), igyekezni fog a gymna-zium fentartásához fizetendő évi járulékból 4000 forintot lealkudni és habár nem tartja időszerűnek, intézzenek egy memorandumot a kormányhoz egy törvényszék felállítására érdekében, sőt folyamodhatnak a gyorsvo-natért is.

Most ezúttal a nagy befolyású államférfiú csak annyit ígért, de itteni pártja ezt csak izleletőnek tartja és nagy szorgalommal építgeti légvárát

Ez az ártatlan foglalkozás nem szólaltatna meg minket, ha azt az elszomorító jelenséget nem látnánk benne, hogy megyénk még ma sincs konszolidálódva, a szeperasztikus hajlamok nem szivódtak fel, hanem kitörésre kerülnek, amint valamelyik választókerületnek olyan képviselője van, kinek befolyására számítani lehet. Ha a nagykunoknak akad valamikor ilyen, akkor nagykun megyét fognak követelni, Karczag székkely-lyel . . . A szomszéd Pest megyében pedig egy új Kecskemét megye a kiskunokkal már szinte jegecedik.

Hogy ez ma a fennálló körülmények között veszélyeztetné megyénk existenciáját, Szolnok székhelyi-séget, arról természetesen szó sem lehet. Sőt még a jövő sem veszélyeztetni érdekeinket, ilyen nagyobb-szabású, törvény által létesítendő reformoktól nincs okunk félni a közigazgatás általános rendezéseig, mely-nek ma még csak alapjai vannak lerakva és hosszú évek kellene, hogy egy nagy alkotás falait rájuk lehessen rakni. És ha ezen majdan bekövetkezendő nagy reform a külföldtől átveszi a kisebb közigazgatási területek elvét épen Szolnok az, mely egy esetleg kisebb me-gyének is székhelye marad és Jászberény nem az, mely Pest megyétől várhat alkatrészeket egy új megye kikerekítésénél, e tekintetben Kecskemétet helyezi elibe a geográfiai helyzet.

De az ilyen erőszakolt fészkelődés egészen mást hozhat Jászberénynek mint amit kíván. Czernirozhatja végleg a többi Jászságtól, mely úgysem ragaszkodik hozzá valami különös intimitással. Az alsó Jászság vasúti vonalai útján már ma is teljesen beolvadt a szolnoki érdekkörbe. A Nagy-Kunság egy általános megyerendezés alkalmával Heves, Hajdú és Szabolcs megye megnyirbálásával könnyen kaphat megyét, de akkor Hevest, mely úgyis a kisebb megyékhez tarto-zik, rekonpenzálni kell, szinte kínálkozik erre a felső Jászság. Elhisszük, hogy Jászberény már nem fér ebbe a keretben, hanem majd megkapja az önálló törvény-hatóságot és magában marad, rokonaitól, tradícióitól örökre elszakítva.

Hogy Árokszállás és Jász-Dósa már régen gra-vitálnak Heves felé, arra nem egy bizonyítékot lehetne felhozni.

Hát azután jobb lesz ez a végleges eltemetése a Jászságnak?

Jobb lesz, ha majd Jászberény magában áll szárnysegetten, rokonok, barátok nélkül, magán kívül semmit sem képviselve? Mig így a mi mostani tör-vényhatósági életünkben szavának súlyát mindég az az egész Jászság súlya értékesítette.

Jóakarátú tanácsunk: felhagyni ezekkel a beteges aspirációkkal.

Minden időszerűtlen mozgalom megboszulja ma-gát. Jászberény is így járhat. Várjon békével a nagy rendezésre, a nagy felosztásra, tegye el addigra Apponyi ragaszkodását, nagy befolyását, akkor talán keresztül viheti terveit. De így a közvélemény korai allarmiro-zásával elveszitheti a rokonszenvet.

A művésztelep megnyitása.

A ma egy hete városunkban lefolyt nagy jelentőségű ünnepélyről, a szolnoki művésztelep átadásáról rendelteté-sének, megemlékezett minden országos lap, azzal az elis-meréssel, melyet a beláthatlan horderejű kulturális lépés megérdemelt.

A kezdeményezés 1899. nyarán művészekről indult ki. Tizenegy festő: Bihari Sándor, Boruth Andor, Fényes Adolf, Hegedűs László, Katona Nándor, Kernstock Károly, Med-nyánszky László báró, Mihalik Dániel, Pongrácz Károly, Szlányi Lajos, Vaszary János kérték fel a közoktatásügyi minisztert egy művésztelep létesítésére Szolnokon, azon a tipikus magyar vidéken, de tekintve a közoktatási tárca túlterheltségét, a miniszter minden jóakarata mellett is alig válik testté az ige, ha nincs olyan emelkedett gondolkodású főispánunk, ki hivatását nemcsak a közigazgatási rubrikák napontai kitöltésében látja, hanem állásra állva a társa-dalomnak állandó, közhasznú intézmények létesítésében ke-resi ambíciója kielégítését. Lippich Gusztáv karolta fel, mélyítette, bővítette az eszmét, fáradhatlanul dolgozott annak létesítésén, kiforszírozta Szolnok és a megye hozzájárulását, egyesítette az intelligenciát egy művészegyletben, hogy en-nek áldozatkészségével előteremtse az építéshez még szük-séges tőkét, biztosítsa a telep további fentartását. A nemzeti kultúra egy értékes makkszemét ültette el alkalmas talajban, melyből erőteljes terebélyes fölggy fog fejlődni. Megérdemelte azt a fényes elismerést, melyben Wlassits Gyula miniszter e napon részesítette a következő sürgönyével:

„Méltóságos Lippich Gusztáv főispán úrnak, Szolnok. Elfoglalt-ságom miatt őszinte sajnálatomra nem jelenhetek meg a mai szép ünnepen, de nem tagadhatom meg magamtól, hogy államtitkár úr ő méltóságának jelenlétén felül ez úton is a legszívélyesebben ne üd-vözöljem első sorban méltóságodat, ki a szolnoki művésztelep jó ügyét, kezdettől fogva teljes odaadással és emelkedett lélekkel szolgálta, továbbá az összegyűlt ünneplő közönséget, mely szemtanúja egy ne-vezetes momentumnak, a magyar képzőművészet fejlődésében, nem-különbén a művészeket, kik hivatva vannak elfoglalni a ma felavatott hajlékokat. Abban a reményben élek, hogy a szolnoki művésztelepet, hol magyar nép, magyar föld és a magyar levegő élteti az alkotó művészt, úgy fogja egykor képzőművészetünk történetírója emlegetni, mint a magyar Barbizont, honnan élet és erő árad az egész magyar művészetbe. Szives üdvözléssel köszönti méltóságodat

Wlassits.»

Jól eső érzéssel vettük tudomásul a kultuszminiszter reménykedésének ezt a kifejezését, mely teljesen egybevág a múlt számunk vezércikkében fejtegetett eszmékkel és fokozta bizalmunkat nézeteink helyességében a hétfőn meg-jelent fővárosi lapok nagy része, melyek a mi „Barbizonuak”-nak nevezik el Szolnokot és kilátásba helyezik nagy kultu-rális jövőjét a magyar művészet megteremtésében. Itt sze-rintünk „művészeink nyaranta hamisítatlan magyar benyo-másokat szivhatnak magukba, felszabadíthatják magukat a külföldi művészet békóitól, megteremthetik a nemcsak névleg, de lényegében is magyar művészi iskolát”. Mindmennyi lap velünk együtt reményli, hogy a szolnoki művésztelep meg-népesedése fordulópontot fog képezni a magyar művészet irányában és jellegében. „Szolnok vidéke szűztiszta magyar vidék s ha valahol, úgy ott faraghatja le magáról a magyar művészet a külföldi studiumoknak sallangjait.”

Sőt örömünkre szolgált az is, hogy az ünnepség bankettjén visszhangra talált az a gondolatunk, hogy a telep művészi vezetésére, az első magyar művésziskola megalapítására a legmagyarabb mestert: Vágó Pált kell megszereznünk, ki ezidőszereint egyedül van hivatva Szolnokot magyar Barbizonná fejleszteni.

Az előfeltételek egytől-egyig meg vannak, a körülmények kedvezők, reménnyel és bizalommal tekinthetünk a szolnoki művésztelep jövője elé.

*

Magáról az ünnepély lefolyásáról a következőkben számol be tudósítónk.

Már a reggeli vonatok egymásután hozták a vendégeket.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter képviselőjében *Zsilinszky Mihály* államtitkár érkezett városunkba *Kadocsa Lippich Elek* osztálytanácsos, a művészeti osztály vezetője és *Dr. Huszka Jenő* fogalmazó kíséretében. Vele jöttek *Radisich Jenő* miniszteri tanácsos, az iparművészeti múzeum igazgatója, *Fittler Kamill*, az iparművészeti iskola igazgatója, *Morelli Gusztáv* ugyanezen iskola tanára, a világhírű réz- és fametsző, *Schönherr Gyula* történész, a múzeumok és könyvtárak országos főfelügyelőségének titkára, *Gyalus László* műépítész, művészházaink tervezője, a Képző művészeti társulat, Fészek és Nemzeti Szalon képviselőjében egy csomó művész, melyek közül sikerült a következő neveket feljegyeznünk: *Basch Gyula* és neje, *Bihari Sándor*, *Bóth Menyhért*, *Etsy Gyula* és neje, *Fényes Adolf*, *Grünwald Béla* és neje, *Katona Nándor*, *Kézdi Kovács László*, *Kernstock Frigyes*, *Szígeti Imre*, *Mihalik Dániel*, *Nádlér Róbert*, *Nyilassy Sándor*, *Olgyay Ferencz*, *Szlányi Lajos*, *Thein Miksa*, *Tolnay Ákos*, *Tóth István*, *Tölgyessy Arthur*, *Vágó Pál*, *Vaszary János*, *Zala György*, *Zemplényi Tivadar*, *Zombory Lajos*.

Ezeken kívül a fővárosi sajtó képviselőjében több újságíró kereste fel városunkat.

Vasúton, kocsin beáramlott székvárosunkba a vármegye minden részéről az értelmiség oly szép számban, hogy a művészeti egyesületünknek megyeháza nagytermében tartott díszközgyűlésén hely nem maradt üresen.

A már említett előkelőségeken kívül a teremben láttuk: *Almásy Imre* gróft, *Katona Béla* főügyészt, *Dr. Köhner Adolf* nagybirtokost, *Baghy Béla*, *Gorove László*, *Kiss Ernő* és *Zboray Miklós* országgyűlési képviselőket, *Dr. Hajdú József* volt országgyűlési képviselőt, *Bagossi Károly*, *Okolicsányi István* és *Kiss Ferencz* kir. tanácsosokat, vármegyénk, a törvényszék, pénzügyigazgatóság, Szolnok város hivatalnokait, *Misesevics György* alezredest, az egész tisztikarral és városunk intelligenciáját.

A díszközgyűlést *Lippich Gusztáv* főispán nyitotta meg és mindenek előtt intézkedett, hogy a vallás és közoktatásügyi miniszter képviselőit küldöttség hívja meg a gyűlésbe. Néhány percz múlva beléptek *Zsilinszky Mihály* államtitkár és *Kadocsa Lippich Elek* osztálytanácsos, kiket a közönség riadó lelkesedéssel fogadott.

Elnöklő *Lippich* főispán miután a művészeti egyesület védnökének, *Szapáry Gyula* gróf ő kegyelmességének távollétét, annak betegségével kimentette, egy remek, eszmékben gazdag beszédben vázolta azon szellemi erőket, melyek a nemzet fejlődését mozgatják akkor, midőn művészetében is megnyilatkozni kíván az egyénisége. A nemzeti karakter csak akkor domborodik ki teljesen és jegecedik változhatatlanná, ha a művészetében is megtalálta a maga jellegzetes formáját. Megye és város közönségét ez az ösztön és meggyőződés vezette, midőn nagy áldozatok árán otthon emelt a magyar művészetnek. Háláját fejezi ki mindazoknak a tényezőknél, kik közreműködtek e nagy reményekre jogosító mű létrehozásában.

A beszédet követő éljenzés lecsillapulása után *Gruber József* egyesületi titkár előbb a közoktatási miniszter üdvözlő sürgönyét, utána a művésztelep építésének azt a történetét olvasta fel, melyet mult számunkban már közöltünk.

A felolvasások után *Zsilinszky* államtitkár szónokolt. Mindenekelőtt megbízó minisztere nevében köszönetét fejezi ki *Lippich* főispánnak azon páratlan buzgóságért, melylyel a magyar kultúra a nagy jövővel biztató telepét létrehozta. Meghajtja a magyar kormány zászlóját tiszteletteljesen mindazok előtt kik közreműködtek az otthon megteremtésében.

Erős a meggyőződése, hogy itt hol annyi honfivér áztatta alföldünk rónáját, itt a Tisza partján, hol a népnek minden ténykedése, jelleme, erkölce, viselete, táncza, dala, zenéje, mindene magyar, nagygyá fog fejlődni a magyar művészet. Kívánja, hogy a szolnoki művésztelep éljen, virágozzék, gyarapodjon!

E nagy lelkesedéssel fogadott beszéd után a főispán felhívására a közönség átvonult az ó-várban épült művésztelepre, hol a fényes társaságot *Dr. Köhner Adolf* az építési bizottság elnöke és *Dr. Körösy Lajos* a telep gondnoka fogadták és egyuttal a művészotthont ünnepélyesen átadták az egyesület elnökének, *Lippich* főispánnak, ki azt tovább gondozni ígérte.

Itt igen szép beszédben a művészek nevében *Olgyay Ferencz* festő mondott köszönetet a magyar művészet jótevőinek.

A telep megszemlélése után a délelőtti ünnepély véget ért és az államtitkár a 12 óra 25 perczkor induló vonattal elhagyta városunkat, birtokára utazott Horgosra.

Délután két óra tájban *Müller* és *Wester Kossuth* vendéglőjében azonban újból összegyűlt az egész diszes társaság vig lakomára. A nyári teremben mintegy két százan foglaltak helyet, hogy csakhamar egyhangú elismerésben részesítsék a kitünő ebédet melynek étlapja:

Leves.
Tok tartár mártással.
Vesepecsenye körözve.
Libasült salátákkal.
Tészták.
Gyümölcs.
Különböző borok.

A peccenyénél ősi szokás szerint elhangzott az első tósz, melyet az elrekedt főispán helyett *Bagossi* alispán mondott és melyben a magyar kultúra nagy alapvetőjét *Wlassics Gyula* minisztert köszöntötte fel. *Gruber József* művészegyesületi titkár indítványára azután a társaság a következő sürgönyt indította a felköszöntöthöz:

*Nagyméltósága *Wlassics Gyula* vallás- és közoktatásügyi miniszter urnak.

Budapesten.

Midőn a szolnoki művészeti egyesület művészházainak megnyitó ünnepsége alkalmából Nagyméltóságod szíves megemlékezését legmélyebb köszönettel fogadjuk, engedje Nagyméltóságod, a magyar művészetnek apostola, hogy országszerte nagyabecült nevére áldomást mondjunk s hazánk javára szívünk minden erejével, ajkunk harmonia zengésével minden jót, áldásos munkásságához kifogyhatlan erőt, egészséget, hosszú és boldog életet kívánjunk

A művészeti egyesület nevében

Lippich Gusztáv

főispán, a művészeti-egyesület elnöke.*

A pohárköszöntők azután sűrűn követték egymást. *Vágó* mester a művészek nevében, hazafias érzsben gazdag beszédben megköszöni a közönség azon ritka áldozatkészségét melylyel vidéken ily szép művészotthont létrehozott. *Kludik* Szolnok polgármestere, a vendégekért és különösen a hölgyekért emeli poharát. *Baghy* orsz. képviselő a főispánt élteti, *Bóth Menyhért* festő a nemzeti irányu művészet mesterének *Vágó Pálnak* tiszteletére üríti poharát, *Dr. Köhner* a telep építését *Gyalus Lászlót* üdvözli, *Béla* Henrik az „Ott-hon” írók és hírlapírók köre nevében dicsőíti e művésztelep létrehozóit . . . tósz, követi tószot . . . a késő esti orákig.

*

A művésztelep 12 műtermét értesülésünk szerint a következő festőművészek foglalták le: *Bihari Sándor*, *Boruth Andor*, *Fényes Adolf*, *Hegedűs László*, *Katona Nándor*, *Kernstock Frigyes*, *Mihalik Dániel*, *Olgyay Ferencz*, *Pongrácz Károly*, *Szlányi Lajos*, *Vaszary János* és *Zemplényi Tivadar*.

H I R E K.

Előfizetési felhívás.

Jelen számunkkal a második negyedévbe lépünk s minden egyes alkalommal igyekeztünk előfizetőink igényeit kielégíteni. Kérjük mindazokat, kik előfizetési hátralékban vannak, hogy vagy azt megküldeni, vagy pedig lapunkat visszautasítani szí-

veskedjenek. *Visztautasítás esetén az első negyedévi összeget számlájukról törölni fogjuk.*

Előfizelési díj:

Egész évre 8 korona.

Fél évre 4 korona.

Negyed évre 2 korona.

Tisztelettel

a »Szolnoki Lapok«
kiadóhivatala.

— **Elöléptetés.** Örömmel hozzuk tudósítását annak, hogy a vallás és közoktatásügyi miniszter Kovalik József és Ficsor József szolnoki főgymnasiunai tanárokat a VIII-ik fizetési osztály harmadik fokozatába léptette elő.

— **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter Kiss Mihály jászberényi kir. adótitkár a tiszaroffi kir. adóhivatalhoz előléptetve nevezte ki. Gratulálunk a pontos és szorgalmas tisztviselő előléptetéséhez.

— **Halálozás.** Zrumetzky Béla kir. közjegyzőt súlyos csapás érte. Szeretett nővére Stuparich Vilma 56 éves korában tegnap délután 4 óraker hosszasan és kínosan betegség után meghalt. Temetése ma 6-án d. u. 5 óraker Zrumetzky közjegyző lakásáról (Arany János utca 9. sz.) fog végbemenni. Lelkiüdvéért az engesztelő szent mise áldozat e hó 7-én d. e. 10 óraker fog az úrnak bemutatni. Résztüntetket fejezzük ki a gyászoló családnak és nyújtsunk nekik vigaszt az, hogy mindannyiunknak vissza kell térnünk oda, ahonnan származtunk, az anyaföldbe.

— **Tűz a viharban.** F. hó 2-án nagy szélvihar vonult keresztül a szomszédos Zagyvarékas községen, a mi csaknem emlékezetes és borzalmassá válhatott volna, mert a legnagyobb szélvihar közepette a félrevert harangok rémes kongása iszonyú félelemmel töltötte el a lakosságot. Egy herés kertben a legvétkesebb könnyelműséggel egy ember az arankát égette, szalmát gyújtva azon helyeken, hol az aranka pusztított, a parazsakat a hirtelen jött szélvihar széthordta a szomszéd szalmakazaljára s az tüzet fogott. Szerencsére rögtön észre vették, óriási erőfeszítéssel sikerült a tüzet eloltani, mielőtt az óriási katasztrófát idézett volna elő. A vétkekes gondatlanságot elkövetett egyén ellen megindított a szigorú eljárás s kívánatos is, hogy szigorúan megbüntettesék. Az előjáróság rögtön a helyszínén teremtett s a baj megelőzésének oroszán része tehát az előjárósági tagok érdeme.

— **A 68-ik gyalogezred.** A 68-ik gyalogezred itteni tisztikara és legénysége meghatározó módon ünnepelte e hó 3-án a königráczai csatában és az 1878-iki boszniai hadjáratban elesett hősök halálának évfordulóját. Reggel 9 óraker a nagytemplomban ünnepi istentiszteletet és requiemet szolgáltattak a hősök emlékének. A gyászistentisztelet után az ezred legénysége és egy diszszázad és a tisztikarral együtt felvonult a Kossuth-téren levő katonai emlékoszlophoz, s azt egy igen diszes koszorúval, melyen meggyiszin selyem szalag csüng, megkoszorúzták. Valóban meghatározó volt a csendes ünnepség, mely jóleső balsamként hatott a szintén jelen lévő nagyszámú közönségre. A koszorú egyik szalagján magyar, a másikon pedig német szövegezéssel ez áll: „Szeretett bajtársainknak“.

— **Jégverés.** Az e hó 2-án vármegyén felélt elvönuló vihar több helyen jégveréssel kapcsolatban tombolta ki magát. Szajolból is ily tudósítást kaptunk, hol a jég több ezer koronát kitévő kárt idézett elő. Az illető károsultak, kiknek sorában vármegyénk főispánja is közte van, már bejelentették kárukat a biztosító társaságoknál.

— **Talált gyermekhulla.** Konsitzky György fűszerkereskedő főtéren levő házában egyik peczegődrében e hó 4-én éjjel egy feloszlásnak induló gyermekhullát talált a gyepmester. Az esetet azonnal bejelentették a rendőrségnek, kik tekintettel arra hogy a házban több lakó is van a legszélesebb mederben indították meg a lelketlen gonosz anya ellen a vizsgálatot. Nagyon kívánatos lenne, hogy a vizsgálat sikerre vezessen, mert városunkban anyai büneset fordult már elő mit a mély titok homálya fed, kogy szinte hihetetlennek tartjuk, hogy ez esetben is lessz valami eredmény. A dézsahölgyekkel szemben a legnagyobb erélylyel kell eljárni és kell hogy megtalálják azt a fonalat, mely

nyomra vezet. Főkapitányunk a fővárosi rendőrség kötelékéből került hozzánk és hisszük, hogy némi fővárosi tapasztalatokkal is bír. Nagyon kívánatos volna a fáradozás sikere, hogy a gonosz furia el ne kerülje méltó büntetését.

— **Lessz jó termés.** Általában az egész országban mindenfelől a legjobb hírek érkeznek a termés kilátásáról, egyesek állítása szerint, ha valami jégverés vagy hó közbe nem jön, lessz oly termésünk, aminő nem volt a legutóbbi tíz év lefolyása alatt. A helybeli Hungaria gőzmalom részvénytársaság erre való tekintettel mérsékelte is a lisztne-műek árát és a legolcsóbb árjegyzékét, melyet tájékozással közlünk, a napokban köldötte szét. Tábladara A nagyszemű 14-40, B finom 14-40 C középminőségű 14-10. Búzaliszt 0 sz. 14-40, 1 sz. 14-10, 2 sz. 13-90, 3 sz. 13-10, 4 sz. 12-80 5 sz. 12-60, 6 sz. 12-30, 6g sz. 12-50, 6¹/₂ sz. 12-10, 7. sz. 11-60, 7A sz. 10-50, takarmányliszt 8 sz. 5-40, korpá, finom F sz. 4-35. Szolnokon, 50 kilogr.-kint teljsúlyt tiszta súlyért, zsákkal együtt. Szállítandó liszt 1902. július végéig, korpá azonnal. A technika legújabb vívmányának czél-szerű felhasználásával és a legfinomabb tiszavidéki búza feldolgozásával, mely e malom rendkívül kedvező fekvésénél fogva áll rendelkezésükre, örleményeik — mint kitűnő hírnevük bizonyítja — fölülmúlhatatlan erő és szaporaság által tűnnek ki és megfelelő kezelésnél kiváló előnyöket nyújtanak. Lisztjeik a szokásosnál több víz vegyítését, a tészta jó megdagasztását, tökéletes megkésését és annak jól átfűtött kemenczében való sütését igénylik. A 0, 1, 2, 3, 4, 5 és 6 számú lisztet sütőcélokra különösen alkalmas fogós s a 0, 1, 2, 3 és 4 számú lisztet duplafogós minőségben is készílik. Csomagolás: Dara 85, 50 és 25. 0—6 sz. liszt 95, 6¹/₂—8 sz. 70, F és G korpá 50 kgrmos zsákokban.

— **Az államépítészeti hivatalból.** Különös és érdekes hírek szállingóznak az államépítészeti hivatal helyiségeiből széjjel nagyvilággá. Nem a legépítetesebb dolgokról van szó. — szó van olyanokról, kiket kötelességünkhez híven nem hallgathattuk el s melyet legközelebb teljes valóságában fogunk nyilvánosságra hozni. — Ma még nem vagyunk teljesen az adatok birtokában, de ha egyes feljelentések szövegét kézhez kaphatjuk, nem fogjuk elmulasztani azokat közzé tenni. Van benne igen sok épületes dolog, melyre már ma is rá illik a vak és szánta köldüs meséje, ami eszünkbe juttatja azt, hogy az egyszerű utas a Makótól—Jeruzsálemig vezető utat az úti számlában vonaton tette meg és kocsin számította fel.

— **Uj ügyvédi iroda.** Dr. Orbán Gábor, a jászberényi fiatal jogász világ egyik tehetséges tagja, ügyvédi vizsgáját letette és saját otthonában Jászberényben telepedett le, ügyvédi irodáját e hó 1-én megnyitotta. — Dr. Örtéy Dénes a közel mult napokban szerezte meg ügyvédi oklevelét. Gratulálunk hozzá és kívánjuk, hogy a sok évi szorgalom és fáradság teremje meg gyümölcsét.

— **A jászberényi képviselőválasztás utójátéka.** Az egész országban nagy port felvert jászberényi képviselőválasztás még mindig foglalkoztatja a hatóságokat és kilátás van reá, hogy eltelik még jó egy pár év, míg annak ügyei elintézését nyernek. Jász-Nagykun-Szolnok vármegye közigazgatási bizottságának fegyelmi választmánya Takácsy Endre és társai által Török Aladár választási elnök eljárása ellen beadott feljelentést június 23-iki ülésében tárgyalta és a következő határozatot hozta:

„1029. kb.—1902. szám. Jász-Nagykun-Szolnok vármegye közigazgatási bizottságának fegyelmi választmánya, mint első foku fegyelmi hatóság, a Török Aladár volt választási elnök ellen a Jászberényben 1901. évi október hó 2—3-án megtartott országgyűlési képviselőválasztás ügyéből kifolyólag a m. kir. belügyminiszter ur 113772—901. számú határozatával elrendelt fegyelmi ügyben a megtartott vizsgálat alapján a vármegyei főügyész véleményének meghallgatása s vádlott által arra vonatkozólag beadott észrevételnek mérlegelése után alólírott napon és helyen következőleg határozott: A fegyelmi választmány ezen ügynek iratait az 1899. évi XI. t.-cz. 169. §-a értelmében a bűnügyi eljárás megindítása végett a szolnoki kir. ügyészséghez áttenni s a bűnügyi eljárás befejeztéig a fegyelmi eljárást függőben tartani rendeli, mert a megejtett fegyelmi vizsgálat adataiból az tűnik ki, hogy Török Aladár választási elnök ezen minőségében a választási törvénynek és az 1899. évi XV. t.-czikknek rendelkezéseit mulasztás és cselekvés által nem csak hogy megsértette, de a vizsgálat adatai arra engednek következtetést, hogy mulasztása, illetve cselekvése arra irányult, hogy

egyik jelöltnek megválasztását biztosítsa. Nevezetesen azon mulasztása és cselekvése, hogy: 1. A pártok elhelyezésére nézve előzetesen történt megállapodásoktól eltért; 2. az Apponyi párti választók részére kijelölt kaput elzáratta s zárva tartotta; 3. a szavazást több ízben felfüggesztette és az első szavazatszedő küldöttség által is felfüggesztette; 4. az Almássy-párt részéről több egyénnek megengedte a szabad közlekedést, míg az Apponyi-párt részére ezt nem engedte meg; 5. a szavazásnak mely párt által leendő megkezdésére nézve a törvény által előírt sorshuzást mellőzte; 6. a központi választmány által megállapított szavazási sorrendet az Apponyi-párt hátrányára önkényüleg megváltoztatta; 7. a szavazatok elfogadása és visszatartása tekintetében a két párttal szemben nem egyforma módon járt el; 8. a szavazásra jelentkező választók közül igen sokat elküldött azon utasítással, hogy személyazonosságuk igazolása végett adókönyvecskéiket hozzák magukkal; 9. az azonossági tanukat és hatósági kiküldötteket ellenőrzési jogaikban korlátozta; 10. a visszautasított szavazatok jegyzékébe nem mindenik visszautasított szavazatot jegyeztetett be; 11. a választási eljárást szabályszerű módon nem fejezte be, vagyis a választás színhelyét elhagyta a választás befejezte előtt. Miután a vizsgálat adatai által felderített ezen körülmények arra nyerneket következtetést, hogy választási elnök cselekményei és mulasztásai által a választási törvénynek és az 1899. évi XV. törvényeknek rendelkezéseit czélzatosan szegte meg és miután az 1899. évi XV. t.-czikk 169. §-a szerint szándékosság fennforgása esetén csakis a bíróság által kiszabható büntetés alkalmazandó: a fegyelmi választmány az 1899. évi XV. t.-czikk 162. §-a szerint irányadó 1886. XXIII. t.-cz. 16. §-a és az 1899. XV. t.-cz. 169. §-a értelmében az iratokat bünvádi eljárás megindítása végett a szolnoki kir. ügyészséghez átteendőnek és a bünvádi eljárást befejeztéig a fegyelmi eljárást függőben tartandónak találta. Miről a vármegye alispánja tudomás végett és a vármegyei főügyész, továbbá Török Aladár, Budapest székes főváros utján, Takácsy Endre Jászberény város utján és a szolnoki kir. ügyészség az iratok megküldése mellett értesítettnek. Kelt Szolnokon, Jász-Nagykun-Szolnok vármegye közgazgatási bizottsága fegyelmi választmányának 1902. évi június hó 23-án tartott ülésében.

— **Tarka színpad.** E hó 3. és 4-én este intelligens de szégyenletesen kis közönség jelenlétében tartotta kifünő előadásait a tarka színpad személyzete a Scheftsik-féle színházban. Az előadásnak remekül összeállított műsora, valamint a szereplők művészi tehetsége meglepte a közönséget. Mindkét est oly szórakozást nyújtott az ottlévőknek, amely bátran beillett volna a legjobb rangú színtársulatok estéinek sorozatába. Kollegánk a Jász-Nagykun-Szolnok megyei lapok valószínűleg hírből sem ismerte a szereplő tagok tehetségét, amennyiben szokott jóslása szerint a következő híresekével akarta őket anyagilag károsítani. A kullancs reklámja emígyen hangzik és ítéljen az az intelligens közönség, aki tekintet nélkül a második napon felemelt helyűre, mindkét estén végig élvezte a szórakoztató művészi előadást.

Tarka színház. A fővárosi orpheum társaság ma f. hó 3-án este a Scheftsik-kerti színházban tartja első előadását. Ha a színház nem lesz eléggé látogatott, annak egyedüli oka abban keresendő, hogy közönségünk e tikasztó nyári hőségben a színházi előadásokat nem szívesen látogatja. Volt már itt arra is eset, hogy fővárosi előkelő művész ez időszakban üres ház előtt játszott a színházban. *Az orpheumoknak különben is nem a színházban, hanem az éttermekben, vagy az e célra épült nyári mulató helyiségekben van otthona.* Nálunk is akárhány ily alkalmas nyári helyiség kínálkozik az előadásokra, hol a mulatni vágyó közönség terített asztalok mellett szívesen végig hallgatja a tarka színpad bohóságait. Do hogy közönséget színházba varázsolja, arra sem ez időszak, *sem pedig e genre nem alkalmas.*

— **Gymnasium tedeuma.** Junius hó 30-án fejezték be a helybeli állami főgymnasiumban a tanévet. A róm. kath. templomban ünnepélyes „Te Deum“ volt s a többi felekezetek tanulói is hálát adtak az Istennek a maguk templomaiban. Ezután az ifjúság az intézet rajztermébe vonult, a hol az igazgató, a tanári kar és szépszámu vendég közönség jelenlétében az intézet ez idej történetét vázolta. Ezután kö-

vetkezett a jutalmak és a segítő pénzek kiosztása. Majd a tanulók nevében bucsuzott el Jerzsabek Kálmán VII. o. t. a tanári kartól és az érettségít tett pályatársaktól. Az igazgatónak köszönő szavaival azután az ünnepély véget ért s elkezdődött osztályonként a bizonyítványok és az értesítők kiosztása. Az értesítő adatai szerint a tanulmányi állapot igen kedvező. 294 osztályozott tanuló közül mindenből jeles 20 (6.81%), mindenből jó 42 (14.29%), mindenből legalább elégséges 165 (56.13%). Egy tárgyból elégtelen 19 (6.43%), két tárgyból 18 (6.13%), több tárgyból 30 (10.21%). Ha tekintetbe vesszük azt, hogy az egy vagy két tárgyból bukott tanulók a jövő tanév elején javító vizsgát tehetnek, úgy az eredmény még kedvezőbb, mivel az ország többi középiskolaiban a bukások százaléka 28—30, vagy még ennél is több szokott lenni. Az egész év folyamán felvételt összesen 340 tanuló, 13-mal több, mint az előző tanévben. A vizsgálatot tett tanulók közül r. kath. volt 148, g. kath. 1, ev. ref. 33, ág. ev. 4, izr. 110. Magyar anyanyelvű volt 295, német anyanyelvűnek csak 1 vallotta magát. Más anyanyelvű nem is volt. Illetőségére nézve helybeli volt 209, megyebeli 39, más megyebeli 48. Az ösztöndíjak értéke 1959 kor., a segítő pénzeké 1000 kor. 40 fillér volt. A segítő egyesület ezidőszaki vagyona 8651 kor. 18 fillér, a mi bizony nagyon csepp összegecske szegény tanulóink nagy számához képest, de remélhető, hogy közönségünk, a mely áldozatkészségét a legutóbb is oly fényesen bebizonyította, a mennyiben a júniális 450 kor. tiszta jövedelmet eredményezett, jószívű támogatását a valóban pártolásra méltó intézménytől a jövőben sem fogja megvonni.

— **Pártoljuk a honi ipart.** Általánosan elfogadott elv az ma Magyarországon, hogy pártoljuk a honi ipart. — helyes, mi is ezen a véleményen vagyunk és teljesen oszjtjuk azon törekvést, mely arra szolgál, hogy előnyt adjunk ugy a kereskedelmi, mint az ipari téren mindannak, ami magyar és mellőzzük, ha mellőzhető, mindazt, ami külföldi. Ezen felfogás mellett azonban igen gyakran elvetjük a sulykot, mert ha istápolni, pártolni akarunk valamit, legyen az oly dolog, mely a pártolást, az ajánlást megérdemli. Ha rossz, ha nem megfelelő az árucikk, legyen az bár magyar gyártmány, mellőzzük. Pártoljuk a jót, támogassuk azt, ami arra érdemes. Legutóbb, mondhatjuk, az egész országban elismerő, dicsérő nyilatkozatot hallunk a Litke-féle pezsgőgyár „Cassinó“ pezsgőjéről. Jó a többi gyártmányuk is, de ez az egy tulszárnyalja a többit. Nem drága, főfájást nem idéz elő, a gyomrot nem terheli meg, használ a betegnek és egyáltalán üditően hat az embernek ugy a szervezetére, mint kedélyére. Magyar gyártmány, magyar ember készíti, s kell, hogy a fogyasztó közönsége is magyar legyen.

T Á R C Z A.

A gyermek.

— Elbeszélés. —

Irta: *Jakab Ödön.*

Sebestyén Ferencz olyan lármát csapott, mintha megbolondult volna. Kiméletlenül förmedt a feleségére.

— Nem kellesz se testemnek, se lelkemnek! Pakoly! Mehetsz!

A jó asszony alázatos fájdalommal hallgatta végig a goromba szavakat s mikor könnyeitől némileg szóhoz tudott jutni, szánalmas szomorúsággal kérdezé:

— Mit vétettem, Ferencz, hogy így bánsz most velem?

— Ne papolj! Takarodj a háztól s annyi!

— Hát a gyermek?

— A gyermek az enyém. Annak gondját viselem én. Indulj!

Azzal bevágta az ajtót a szegény asszony után, a ki mélyen megalázva és megtörtén távozott.

Sebestyén Ferencz egész megkönnyebbülten lélekzett föl, hogy ezen a nehéz munkán végre valahára szerencsésen túl érezte magát. Mert hát nehezen ment, ámbár ennek is csak meg kellett történni. Maga sem tudta volna okát adni, de már régóta elhidegült a feleségétől. Sokszor akár napokig elkerülte volna szívesen a házat, ha a kicsi fia nin-

csen, a kihez nagy gyönyörűséggel kötötte a szíve. Ez a gyermek volt közöttük az egyetlen kapocs. Hanem utoljára ez is hiába volt. Valami kimagyarázhatatlan idegenkedés burjánzott föl a lelkében a felesége iránt, a kit semmi áron sem tudott többé a régi szeretettel nézni. Megunta, mint a bünt; nem kellett sem a szava, sem az ölelése. Olykor a nap még le sem áldozott az égről s ő már sóhajtozott, káromkodott, a mint arra gondolt, hogy éjszakára azzal az asszonnyal kell az ágyát megosztani. Szorgalmasan kereste folyvást az ürügyet, hogy az asszonyba valamiért beleköthessen s elhajtsa a háztól. Azt akarta, hogy a világ szája ne őt kiáltsa hibásnak, hanem a másikat. Csakhogy e tekintetben nem bírt sehogyssem boldogulni, mert az asszony jámborsága változatlanul egyforma volt mindig, mint az égi nap szabályos járása. Apránként ez a hozzáférhetetlen ártatlanság annyira végig bosszantotta, hogy egy rossz pillanatában utoljára az asszonynak minden komolyabb ok nélkül kiadta az utat.

A felesége távozása után nehéz léptekkel járt kelt a szobában s indulatosan dörmögte magában:

— Elválok, ha két ökröm ára bánja is meg! Eleget kintlódtam már veled! Bánom is én: mit beszél a falu! Meguntam s annyi!

E közben Palika ott termett mellette. Most került elő a kertből, két kezében piros almával, melyeket változtatva harapdált apró egérfogaival.

A haragos ember felkapta a gyermeket a földről az ölébe s úgy magához szorította, hogy az rugdalózni kezdett.

— Édes kicsi árvám!

Aztán beszélt neki, mintha csak magát mentetné:

— Látod, elment az anyád, az a rossz anyád. De ne félj, itt van az apuska. Veszen apuska neked sipot a boltból, fog neked madarat s holnap elviszen a szántóba magával. Jó lesz?

A Palika gyerek mind ezekkel nem sokat törődött, úgy el volt foglalva a két piros almával. Sőt a mitől legjobban félt az apja, hogy sirni fog majd az édes anyja után: abból sem lett semmi. Naphosszat a sok játékkal úgy elfárasztotta magát, hogy szépen elaludt ott az apja karján. Csak le kellett fektetni az ágyba.

Sebestyén Ferencz is korán lefeküdt. Most már szabad ember volt és ki akarta magát kedvére pihenni.

Azonban az alvás nem ment olyan könnyen! A faluban már rég lecsendesettek, mikor ő még folyvást ébren álmodozott. Zűrzavaros gondolatok lepték el a lelkét, melyeknek nem volt vége hossza. Először azon törte a fejét, hogy valóperit miféle alapon kéne megindítani? Mert hát a feleségéről valami efféle a gyermek becsületéért sem tehetne meg sehogy. . .

Különben miért is keresne holmi kamis okot? Az igazi ok is elég arra. . . Engesztelhetetlen gyűlölet s annyi!

Aztán a későbbi jövődöt kezdé fessegetni. Mi lesz majd aztán, ha nem köti már semmi ahhoz az asszonyhoz? Mi lesz? Hát egyszerűen kedve szerint valóbb asszonyt veszzen feleségül. Van a faluban elég formás, szép fehérszép. Választ egyet majd, a kivel nem lesz ilyen gyehenna élete.

Szégyenletére legyen mondva, ezt a gondolatot olyan szépen kiszinezte, hogy a nagy belső forrósága miatt mind a két karján kívül tette a takarón.

Ezzel a kellemes gondolattal talán el is tudott volna aludni, ha most meg Palika nem jut az eszébe. De hát Palika, Palika! . . . Mi lesz majd belőle, ha mostohaanya kezére jut? . . .

Szívet facsaró álmokképek vonultak el a szemé előtt! Emlékezetében feltámadtak az összes régi gyermekkori mesék, melyekben valaha gonosz, lelketlen mostohákról hallott. Kedves egyetlen fiacskáját szájalomra méltó állapotban látta. Szennyesen, mosdatlan s a gondozatlanságtól halaványon, béeseti arcokkal. Képzeteiben szánakozva nézegette, vizsgálta a szenvedő gyermeket s szinte felordított az ingerültség miatt, mikor a gyerek vézna testén egy pár vessző-ütés szederjes kék foltját fedezte föl végre, melyeket a mostohaanya haragja okozott. Önkénytelenül a mellette édesen alvó kis gyermekhez kapott s féltő gondozással nyomogatta be a takarót mellettei hogy meg ne fázzék.

Nyomban el is határozta, hogy szó se lesz a ház-

ságról többé. Fogad valakit a házhoz, a ki gondjukat viselje s a gyermeket sohasem hagyja el magától.

Ilyen álmokkergető tusakodások közt töltötte el az egész éjszakát. Jókora elhagyta az ágyat s kiment az udvarra, hogy holmit rendbe szedjen. Felszerelte a szántáshoz az ekét s a taligára felkötött szénából pompás fészkes ülést csinált a Palika számára.

Alig várta, hogy az felébredjen!

Palikának rendkívül tetszett, hogy édes apja viszi a mezőre! Vigan üldögélt az ekén s ostorkájával nem győzött az ökröknek eleget csattogtatni onnan. Az apja is hasonló gyönyörűséggel ment az eke mellett s szeretete jeléül háromszor is egy-egy baraczkot adott a kis gazda fejére.

Na, ilyen boldogan még sohasem szántotta a földjét! Egész nap füttyörészett és a felesége sorsa épen nem bánította. Édes kedvteléssel gyönyörködött a mulató gyermekben, ki a frissen hasított fekete barázdákban bogarakat fogott s ingerkedve hajigálta az eke nyomát kísérő varjakat.

Csupa csoda volt, olyan gyorsan eltelt a nap!

Hanem aztán otthon hamar vége szakadt a jó kedvnek. A gyermek ugyanis panaszkodni kezdett, hogy neki fáj a feje, neki melege van, neki nem kell a vacsora. S csakugyan erősen piros volt az arca és a szeméből valami forróság tüze világított.

Nem telt belé egy fél óra s immár az ágyban volt, hol fogvaczogva bújt a puha párnák közé. Az apa reárakott mindent, hogy ne fázzék; oda ült az ágy szélére s szomoruan diskurált hozzája.

Palika egy ideig szótlanul hallgatta az apja beszédét, de egyszer csak elkezdett keservesen sirni:

Hol van anyuska? Jöjjön, bujon ide mellém. Fázom.

Az apa csitítgatta szépen:

— Aludj csak, édesem kicsim! Anyuska nincs itthon, elment a vásárba, hogy hozzon neked perezet, mézeskalácsot.

De hiába volt minden: a gyerek egyre keservesebben sirt.

— Híjjuk anyuskát haza a vásárból! Kelek fel, ha nem jó.

Sebestyén Ferencz a világon mindent végig próbált, a mit csak lehetett. Behívta a Palika kedves kutyáját a házba, oda tette az ágyba a fehér macskát mind a két kölykivel, elővette a só-törő mozsarat és harangozott vele. Hanem a gyermek azért szakadatlanul csak az anyját kiabálta.

Utoljára sem volt egyebet mit tenni, mint hogy kikiáltott a szolgáló lányoknak:

— Szaladj izibe az asszonyod után. Ott fog valamelyik testvérinél lenni. Mond meg, hogy nagy beteg a gyermek. Jöjjön ide, ha látni akarja. Nem bánom.

A gyermek annyit sirt, hogy az arca egész szederjes lett belé. Elévelt egy pakét gyufát s gyújtogatni kezdé szálanként a falon, a mit a fiúcska máskor mód nélkül szeretett. Most ennek sem volt semmi foganatja.

Szerencsére az asszony hamar megérkezett. Az édes anyák ilyenkor hamar szoktak járni. Szó nélkül belépett a szobába s egyenesen oda futott a beteg ágyához, a honnan szintén szó nélkül félreállt az apa. Érezte, hogy e perczen fölösleges személy.

Palikának tüstént elállt a sirása. Édes anyjának görcsösen kulcsolta át a nyakát, a mint az sirva reá borult.

— Jaj, miért is kellett téged ilyen hűvös időben a mezőre vinni, hogy meghűtsed magad! — zokogta az asszony.

Sebestyén Ferencznek ez a vád a szíve kellős közepére nyilalt s röstelkedve mentegődzéssel dűnnyögte az ágy lábánál:

— Hát kire bagytam volna:

Néhány perczig kínos hallgatás nehezült az örömtelen házra. Kevés vártatva azonban gögicselő kedveskedéssel szólalt meg az anya, simogatva, vigasztalva a kicsi betegét:

— Ne félj, galambom! Mindjárt jobban lész te! Főz anyuska neked herbatéát, édest sok nádmézzel.

És a tűz rögtön lobogott és forrt a herbatea és egy óra mulva a gyermek már édesen elszenderült. De még álmában is folytonosan szorította kis kacsóival az édes anyja kezét, a ki nem mozdult mellőle.

Sebestyén Ferencz is megnyugodott némileg s csendesen leült a tűzhelyre. Pipára töltött s némán maga elé nézve, vékony karikákban eregeté szájából a füstöt. Csak néha vetett lopva egy-egy pillantást a beteg ágya felé.

Ugy éjjel körül megemberelte magát s oda szólott a feleségéhez:

- Feküdj le te is.
- Nem alhatnám.
- Beteg léssz.
- Csak a gyermek legyen jobban!

Roppantul átallotta, hogy maga lefeküdjék s azt a gyenge, elűzött asszonyt hagyta ott virrasztani. De úgy el volt törődve a napi munka után, hogy mindegyre lekoppant a szeme, akárhogy erőltette magát.

— En ledülök egy kicsit, — sóhajtá végül, mintha csak úgy magában beszélne. — Holnap sok a dolog!

Azzal ledült az egyik üres ágyra és elaludt. Aludt, aludt, de álma nyugtalan volt. Több ízben felrezzent és szorongva vizsgálódott körül, hogy nincs-e valami baj? A hamvadozó, hunyorgó tűz gyöngé világnál mindig ott látta a feleségét az ágy szélén, mozdulatlanul, egyforma helyzetben, mint egy sötét, vádló, kísértő árnyékot.

Hajnal felé arra ébredett fel, hogy a szabad kemenzében vidám tűz lobogott és a felesége ott ült a tűz előtt. Szomorúan varrogatott valami ruhácskát. Mikor jobban szemügyre vette, megismeré, hogy az a Palika ruhája, melyet a gyermek tegnap a szántóba elnyűtt egy pár helyen. Nézegette alattomban a varrogató asszonyt, kinek arcát a tűz fénye egészen megvilágította. Nézte, nézegette jó hosszú ideig. Ezt az arcot ilyennek tán sohase látta még! Mintha teljesen kicsérülték volna, olyannak tűnének fel. Szelidnek, szépnek, jóságosnak, akár a szenvedés és türelem anyala. Nem tudta: miért? de az az asszony most néma bánatával határozottan szépnek tetszett neki. Gondolkozni kezdett, hogy hát tulajdonképen miért is unta meg annyira? Miért üzte el a háztól? Hiszen az asszony eléggé megbecsülte, eléggé gondozta mind a kettőjüket. Még akkor sem volt soha egy goromba szava, mikor ő napokon át alig adott

szegénynek egy jó szót. Aztán az a gyermek is hogy szereti az anyját, hogy ragaszkodik hozzá... Mit is fog felelni majdan a fiának, ha az felnőtt és egyszer csak tőle számon kéri anyját? Nem fogja-e majd az a gyerek az anyja iránti gyűlöletet hasonló gyűlölettel viszonzni neki? Huh, erre a gondolatra úgy végig futotta a hátát a borzongatás!

Nem lehetett tovább az ágyban maradnia, annyira vádolta a lelkiismeret!

Ugy tett, mintha most ébredne: sóhajtott egyett, megmozdult és fölkel.

A felesége gyorsan visszament az ágyhoz s a míg ő öltözött, simogatta ott az alvó gyermek fejét és forrón csókolgatta.

Mikor látta, hogy a gazda készen van már, fölemelkedett az asszony is az ágytól és gyöngé, elhaló hangon hagyakozni kezdett:

— Ferencz, az Istenre kérlek, ügyelj jobban a gyermekre! Látod, gyöngé szegény; minden kicsi megárt neki. Most már jobban van, de vigyázz, nehogy ismét meghűljön valahol.

És ezzel rátette a kezét az ajtó kilincsre, Sebestyén Ferencz izgatottan elejébe állott:

- Hová akarsz menni?
- Megyek a testvéremhez haza.
- Hát itt nem vagy itthon?
- Te kérdezed ezt tőlem?

A férj nem bírt magán tovább uralkodni. A távozni készülő asszonyt megragadta és hevesen a keblére ölelte. Majdnem sirt, olyan érzékeny hangon beszélt hozzá:

— Ne haragudj! Tudom, hogy rossz voltam. De nem tehetek róla: az Isten elvette az eszem. Nem lesz az úgy többet. Én is szeretni foglak; hiszen látod, Palika is milyen nagyon szeret.

Oda mutatott kezével az ágyra:

— Hogy sirna szegényke, ha nem látna téged itt, mikor majd fölébred!

Nem volt: miért sirjon...

o o o o o o o o o o o Folyton ujdonság levelező-lapokban. o o o o o o o o o o o

HÁY ÉS GRÜN

o o o vármegyei kő- és könyvnyomdászok o o o
könyv-, papir-, író- és rajzeszköz kereskedése,
o o o könyvnyomdája és könyvkötészete o o o

SZOLNOKON, Kintzler-ház.

Van szerencsénk a t. közönség tudomására hozni, hogy

Könyvkereskedésünkben

a legújabb kiadású könyvek kaphatók. Raktáron nem lévő dolgok pedig 48 óra alatt portó költség felszámítása nélkül hozatnak meg. Nagyobb értéket képező jogi, orvosi és mérnöki könyvek hitelre, vagy részletfizetésre szállíthatnak.

Könyvnyomdánkban

hivatalos községi, ügyvédi, kir. közjegyzői, kir. bír. végrehajtói és egyházi nyomtatványok, lakodalmi és bálai meghívók, eljegyzési kártyák, látogatási jegyek, gyászjelentések, plakátok, árjegyzékek, egyáltalán minden a nyomdászat körébe vágó dolgok bámulatosan szép kivitelben a legolcsóbb árban számíttatnak. — Könyvnyomdánk (Nerfeld Ferencz ur üzlete átellenében bent az udvarban) éjjel-nappal üzemben van és így az est folyamán megrendelt sürgős munkák reggelre elkészíttetnek a nélkül, hogy azért magasabb díjazást számíttanánk. Vidéki megrendelések portómentesen szállíthatnak. A kiszolgálat szolid és pon-

tos. A nyomtatványok hibátlanok. Nagyobb munkák megrendelése esetén kívánatra vidéken is felkeressük vevőinket személyesen.

Papirkereskedésünkben

ugy a legfinomabb minőségű író- és levélpapírosok, mint luxusdobozok, festékek, festő és paus vásznak (pointles munkákhoz), valamint író, irodai szerelvények, téntartók és díszládák, — a legfinomabb kivitelű pénz-, szivar-, cigarettatárcák, sétatokok, a legkiválóbb minőségű író- és kopir ténták a legjutányosabb árban számíttatnak.

Könyvkötészetünkben

ugy a nagy formátumu hivatalos könyvek, mint díszkötések, ugyszintén galanterie munkák ár és kiállítás tekintetében versenyen kívül állanak.

Nagybecsű támogatást kérve vagyunk tisztelettel

HÁY és GRÜN.

o o o o o o o o o o o Dismütárgyak dus választékban. o o o o o o o o o o o

o o Divat- és napilapok előfizetése elfogadtatik. o o o

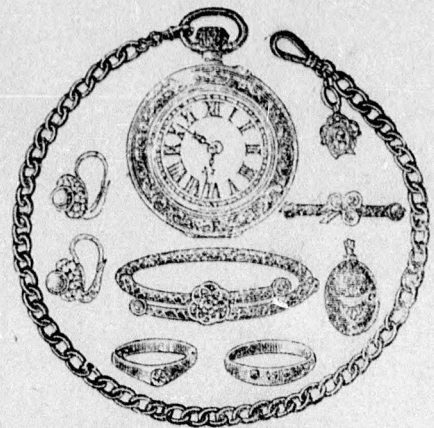
Igen elegáns, eddig itt még nem látott bálai meghívók.

Kintzler Testvérek

mű-órás és ékszerészek

Üzlet: Gorove-utcza. **SZOLNOKON.**

Saját ház.

Ajánlja raktárukat

INGA, FALI, ÉBBESZTŐ ÓRÁK

svájci remontoir, horgony és henger, arany, ezüst, nickel,

férfi és női zseb-órákból.

Javítások és újonnan elkészítések egy évi jótállás mellett eszközöltetnek.

Arany ékszerek a magy. kir. fémjelző hivatal bélyegével vannak ellátva, u. m. **KARPERECZEK, BROCHOK.**

MEDAL, ÉRMEK, GARNITUROK, FÜLBEVALÓK.

Köves-, karika-, brillant- és gyémant-gyűrűk.

INGGOMBOK és ARANYLANCZOK

gyári áron.

Látszerészeti cikkek minden kivitelben.

13 próbás ezüst tárgyak, asztalszerek, girandok, asztalékek nemcsak legdivatosabb, de legjutányosabb áron nagy választékban található.

Vidéki
megrendelések
pontosan és azonnal
teljesítettnek.

Vésési
munkák helyben
készülnek.

Egy esinosan butorozott

SZOBA

előszobával azonnal kiadó.

Tündér-utcza 10. szám.

Jó házból való

FIUK

nyomdába fizetéssel felvétetnek.

Képes levelezőlap kiállítás

HÁY és GRÚN

könyv, papir, írószer kereskedésében
SZOLNOKON. (Kintzler ház.)

Braun Vilmos

kárpitos

Szolnok, Felső malom-ut 4. szám.

Készítek diványokat 12 frttól feljebb

Garniturákat 50 " "

Matt teljes hálószoba 110 " "

Ebédülő berendezés . . 80 " "

Fabutorok rajz után a legjutányosabb
árban készítettnek.

Mindenféle kárpitos és diszitó munkák, vala-
mint tapétázások a legjutányosabb árban
számíttatnak.

Tisztelettel

14-52

Braun Vilmos

vármegyei és közkórházi kárpitos.